

כשיעורו, אם יש בו כשיעור הקבוע לו, וכפי ששנינו בפרקים הקודמים.

ואם לאחר שהוציא את הדבר שהצניע, נמלך בדעתו שלא להשתמש בו לזרע או לדוגמא או לרפואה, אלא חזר והכניסו לביתו — אינו חייב בהכנסה זו אלא אם יש בו כשיעורו. שהואיל ונמלך, בטלה מחשבתו הראשונה, והרי הוא ככל אדם.

גמרא:

והוינן בה: למה ליה למיתני "המצניע"? ליתני "המוציא לזרע ולדוגמא ולרפואה חייב בכל שהוא"? שהרי אפילו לא הצניעו אלא רק הוציאו לשם כל אלו יש לו להתחייב. שהרי כל הטעם דבעינן שיעורא בזרעונים, הוא כדאמרינן לעיל, שאין אדם מוציא גרעין אחד לזריעה. אבל זה שהוציא בפירוש גרעין אחד לזריעה גילה דעתו שזרע אחד חשוב אצלו.

ומתריצין: אמר אביי: הכא במאי עסקינן: כגון שהצניעו, ושכח למה הצניעו. והשתא קא מפיק ליה סתמא, לא לשם מטרה כל שהיא אלא מעבירו מבית לבית. (6) מזה דתימא כיון דשכח, בטולי בטלה א-אז מחשבתו הראשונה, והרי אין כאן לא מחשבת הצנעה ולא מחשבת הוצאה.

דהא רב כהנא הוה קאים קמיה דרב. והוה קמעבר שושיבא אפומיה העביר חגב טהור על שפתיו. אמר ליה רב: שקליה! הסירנו, דלא לימרי: מיכל קאכיל ליה, וקעבר משום "בל תשקצו את נפשותיכם", שהוא מאוס לאכלו כשהוא חי.

ומתריצין: אלא, בעודו חי אין חשש שיאכלנו. רק דילמא מיית ואכיל ליה. (4) הילכך בחגב טהור נותנין אותו לקטן, שהרי אין איסור לאכלו מת.

ורבי יהודה סבר: אי מיית, קטן מיספד ספיד ליה, שמצטער על מותו, ולא אוכלו. וממילא, גם בחגב טמא אין חשש ליתנו לקטן.

הדרן עלך אמר רבי עקיבא

פרק המצניע

מתניתין:

המצניע לזרע, כדי להשתמש בו לזריעה, ולדוגמא או שהצניע דבר כדי להראותו לדוגמא, או שהצניע לרפואה, והוציאו בשבת, חייב עליו בכל שהוא. (5)

וכל אדם שהוציאו אין חייב עליו אלא

4. הקשה הרש"ש דמ"מ ראוי ליתנו לנכרי קטן [עיי'ן הערה 1].

4. הקשה הרש"ש דמ"מ ראוי ליתנו לנכרי קטן [עיי'ן הערה 1].

5. כתבו הראשונים שדוקא כשהצניע לאלו האמורים במשנה, לפי שהם בעצם חשובים בכל שהוא אלא שאין אדם טורח עליהם בכך, ומכיון שאדם זה טרח והצניעם הרי הם בחשיבותם.

5. כתבו הראשונים שדוקא כשהצניע לאלו האמורים במשנה, לפי שהם בעצם חשובים בכל שהוא אלא שאין אדם טורח עליהם בכך, ומכיון שאדם זה טרח והצניעם הרי הם בחשיבותם.